

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

NOUSU-objekten på kusten

Juhani Salmi
23.9.2025

Vandringsfiskprogrammet NOUSU

- Ett program genomfört av JSM och NTM-centralerna
- Målet är att förbättra livsmiljöerna för vandringsfisk och återställa deras naturliga reproduktion
- Under perioden 2024–2027 finns årligen 2 miljoner euro till förfogande

Vandringsfiskprogrammet NOUSU

- Genomför EU:s ramdirektiv för vatten, biodiversitetsstrategin och restaureringsförordningen samt målen i FN:s konvention om biologisk mångfald
- Styrande planer för genomförandet:
 - Nationell fiskvägsstrategi
 - Regionala åtgärdsprogram för vattenförvaltning
 - Fiskeriområdenas NVP
 - Artspecifika förvaltningsplaner och strategier

Vad görs?

- Rivning och ombyggnad av dammar
- Vandringshinder förbigås
 - I första hand naturlika omlöp med vatten året runt, inte vid objekt med åläggande
- Restaurering av strömvatten
 - Kopplade till åtgärder för att avlägsna vandringshinder
- Forsknings- och utvecklingsarbete kopplat till vandringsfiskprojekt

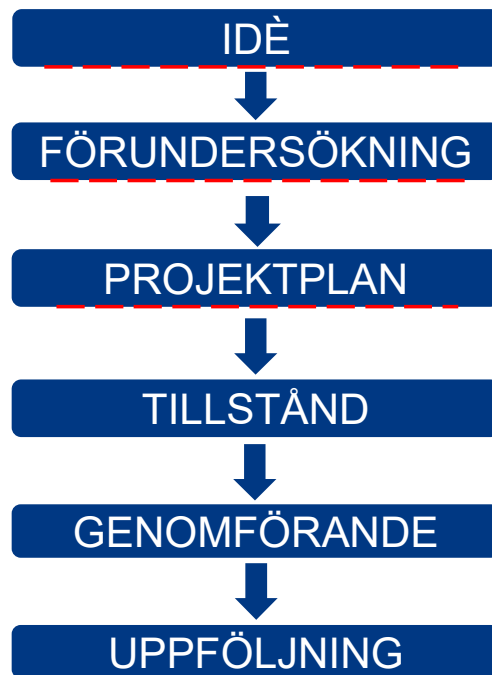
Hur görs det?

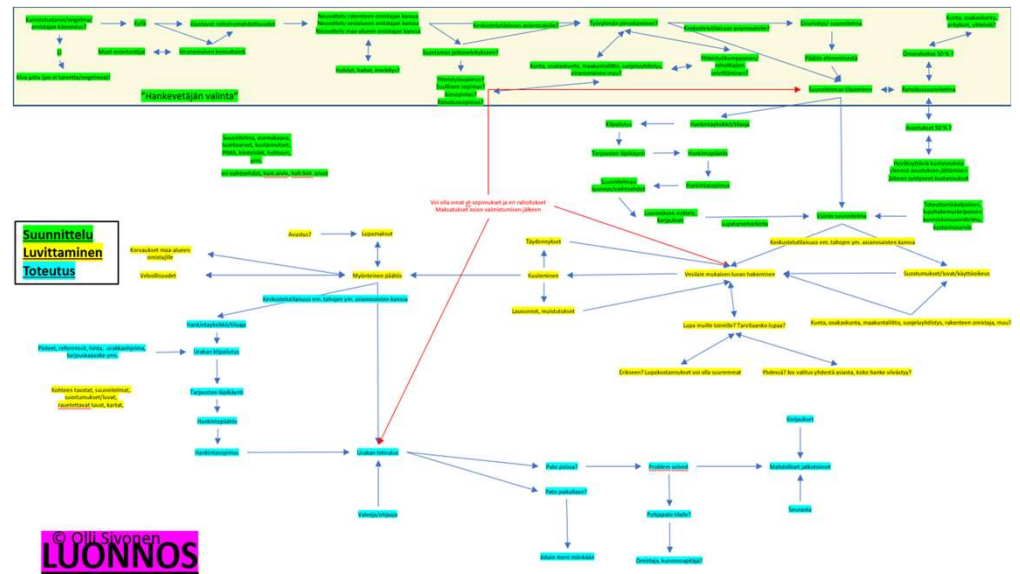
- Frivilligt
- Med brett samarbete
- Bidrag
 - För planerings-, genomförande- och administrativa kostnader, inklusive avgifter för tillstånd samt kostnader för att uppfylla reglerings- och tillståndskrav
 - Högst tre år åt gången
 - 50 % av de godtagbara totalkostnaderna
 - Ansökningsanvisningar finns på suomi.fi (Stöd för genomförandet av vandringsfiskprogrammet NOUSU)

Hur görs det

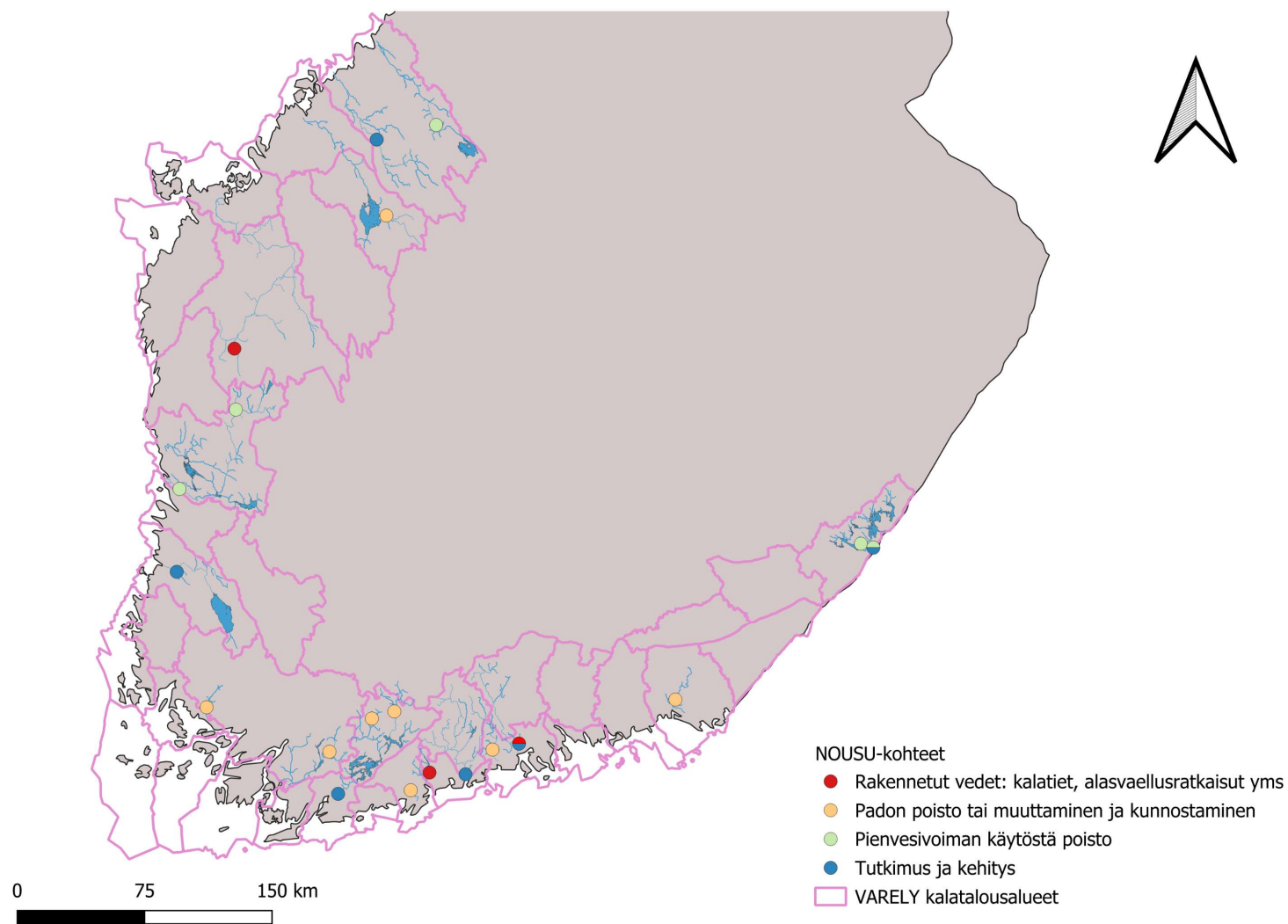
Hur projektet framskrider i stora drag

Närmare sanningen...

Vad har gjorts?

Genomförda forsknings- och utvecklingsprojekt

- Utredning av mängden fisk som vandrar upp nedanför Tjusterby kraftverksdamm i Svartsån
- Förstudie för rivning av Pirttikoski damm i Perho å, 2022
- DIDSON-uppföljning av ål i Vanda å, 2023
- Utredning av oppvandringsvandringen för öring och sik i Vanda å, 2020–2023

Tjusterby

Genomförda forsknings- och utvecklingsprojekt

- DIDSON-uppföljning av insjölax och öring i Hiitola å, 2024
- Utvärdering av alternativ för nedvandringskonstruktioner vid Pappilankoski kraftverk i Eura å, 2024
- MUSKALAT – fiskvägsuppföljning i Svartån, nedvandring 2022–2024

Didson i Hiitolanjoki (Foto: Saimaan vesiensuojeluyhdistys ry)

Genomförda dammrivningar eller -ombyggnader och forsrestaureringar

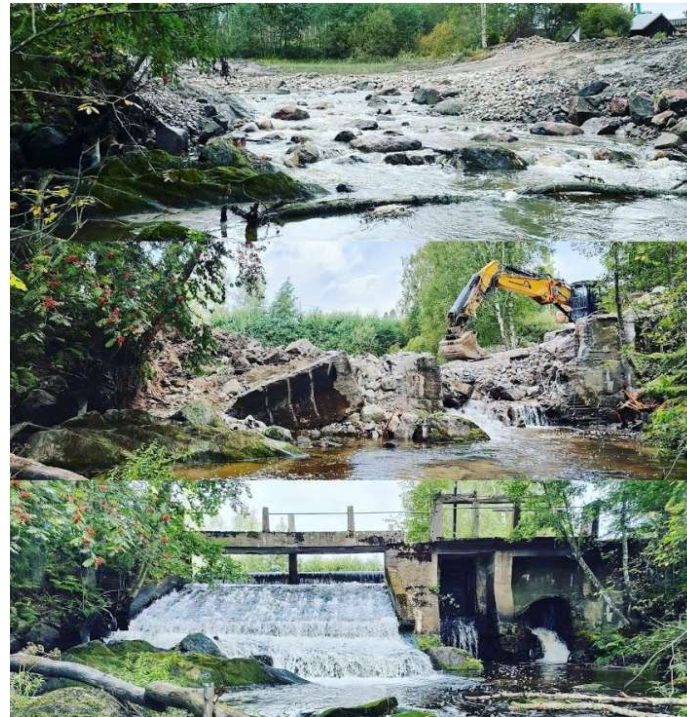
- Förstudie för ombyggnad av Högfors damm i Högfors å för att möjliggöra fiskvandring, 2022
- Förstudie för ombyggnad av tre dammar i Savoja, Vimpeli, för att möjliggöra fiskvandring, 2022
- Ersättande av Myllykoski regleringsdamm i Vehkajoki med en naturenlig bottentröskel, 2023

Vehkajoen Myllykoski (Kuva: KASELY)

Genomförda dammrivningar eller -ombyggnader och forsrestaureringar

- Reparation av den naturenliga fiskvägen i Broböle, Sibbo å, 2023
- Avlägsnande av vandringshinder i Reso å, 2023
- Rivning av Tölli kvarndamm i Svartån, 2024
- Delvis rivning av Holstenkoski damm i Kisko å och restaurering av forsen, 2024

Töllin myllypato (Kuva: Jenny Jyrkänkallio-Mikkola)

Genomförda dammrivningar eller -ombyggnader och forsrestaureringar

- Överlåtelse av nyttjanderätten för vattenkraften i Lillmahl, Tukanjoki, 2025

Lillmahl (Kuva: Tomi Mäki)

Avveckling av småskalig vattenkraft

- Avveckling av Ritakoski kraftverk i Hiitolanjoki och restaurering av forsen 2023
- Avveckling av Jyllinkoski kraftverk i Karvianjoki och restaurering av forsen 2024
- Nedläggning, tillståndshantering och restaurering av Kurunkoski kraftverk i Torsanjoki

Ritakoski i Hiitolanjoki (Foto: Mikko Nikkinen)

Avveckling av småskalig vattenkraft

- Förstudie för nedläggning av Sahakoski kraftverk i Eteläjoki (Karvianjoki) och rivning av dammen 2024
- Planering, utredningar och ansökan om tillstånd för avveckling av Parkkikoski kraftverk i Lestijoki 2024

Sahakoski i Eteläjoki (Foto: Pekka Leiviskä)

Kontaktuppgifter till NOUSU-koordinatorerna

- Egentliga Finlands NTM-central
 - Fiskeribiolog Juhani Salmi, tel. 0400 398555, juhani.salmi@ely-keskus.fi
 - Ansökningar om stöd för projekt som genomförs i landskapen Södra Karelen, Kymmenedalen, Nyland, Egentliga Finland, Satakunta, Österbotten, Mellersta Österbotten och Södra Österbotten ska lämnas in till NTM-centralen i Egentliga Finland
- Norra Savolax NTM-central
 - Överinspektör Olli Sivonen, tel. 050 3807243, olli.sivonen@ely-keskus.fi
- Lapplands NTM-central
 - Överinspektör Tuomas Manelius, tel. 050 3902341, tuomas.manelius@ely-keskus.fi

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Tack !